

Stockholm 2010-04-07

MOTION TILL SVENSKA FSC:s ÅRSSTÄMMA 2010

Skogsbruksstandarden måste förbättras

FSC-certifieringen bygger på ett frivilligt åtagande som går utöver de krav lagen ställer på skogsbruket. Den svenska FSC-standarden är det dokument som avgör hur mycket bättre FSC-certifieringen är än "business as usual", dvs att endast följa skogsvårdslagens regler.

Vi är övertygade om att ett starkt och framgångsrikt FSC behöver kunna visa på tillräckligt signifikanta skillnader i skogsbruk mellan certifierat och icke certifierat. Nyttan för skogens biologiska mångfald, sociala värden och övriga aspekter på skogens nyttjande utöver virkesproduktion är avgörande för om FSC ska ses som ett reellt instrument för förbättring eller enbart "grönmalning" av en näringsgren med världsomfattande, och till stora delar dessvärre välförtjänt, dåligt miljörykte.

FSC bygger på deltagande från alla relevanta intressenter från den sociala, ekonomiska och miljösektorn som möts i förhandling. Resultatet – bl a skogsbrukstandarden – blir per definition en kompromiss. Vi tycker att den nyligen antagna standarden är en kompromiss som tillför alltför lite ur ett miljöperspektiv. Mot bakgrund av att nuvarande standard blev cirka sju år försenad borde den ha inneburit en kraftig förbättring jämfört med den förra, som antogs av FSC:s styrelse 1998. Istället ser vi ett standarddokument där de förändringar och förbättringar som ändå förekommer i allt väsentligt beror på en anpassning till de internationella kraven att Principer och Kriterier ska integreras i den nationella standarden.

För att kunna utgöra ett trovärdigt och attraktivt certifieringssystem behöver FSC:s svenska skogsbruksstandard som ett minimum omgående förbättras och kompletteras enligt nedan (indikatornummer enligt Svenska FSC:s skogsbruksstandard V2-0 240210)

1. Balanserad åldersfördelning (5.1.5) måste specificeras för att indikatorn ska vara meningsfull. Vi yrkar på ett tillägg av följande text, eller liknande:
"andelen skog under 20 år ska inte överstiga 20 % per 10 000 ha" (avsett att gälla endast större markägare)
2. Stubbrytning (tillämpning av 6.1.6) tillämpas endast efter särskilt godkännande och endast på en areal av maximalt 1000 ha årligen under en försöksperiod.¹
3. Skyddet för naturskogar (6.2.1.a) förtydligas och specificeras för att minimera utrymmet för missförstånd och tolkningstvister. Ett kriterium för beståndsålder (t

¹ Se övriga kriterier i gemensamt brev från miljöorganisationerna i standardkommitten 2010-03-26, bilaga 1.

ex skog över 120-140 år) kopplas till definitionen. Regionaliseringen av naturskogsdefinition ska tas bort eftersom detta saknar naturvårdsbiologiskt stöd.

4. Arealen skogsmark undantagen skogsbruk (6.4.1) behöver ökas för att motsvara den inom forskningen förändrade bedömningen av det totala skyddsbehovet. Vi yrkar på att procentandelen i ett första steg ökar från 5 % till 7 % och i ett andra steg från 7 % till 10 %. Frivilligt avsatta områden som överstiger 5 ha ska vara offentligt redovisade och bör även vara markerade i fält
5. Kemikalier (6.6.1–6.6.6 samt bilaga 9) ska inte användas inom FSC-certifierat skogsbruk. Efter 2010 beviljas inga undantag från denna regel.
6. Begränsningen av främmande trädslag (6.9.1 – 6.9.10) behöver skärpas väsentligt. Vi yrkar på att lydelsen av indikator 6.9.3 ändras så att förbehållen ”nyanlagda” samt ”från 2009” tas bort. Fotnot till denna indikator ersätts med följande text, eller liknande:

”Eventuella befintliga bestånd av främmande trädslag som vid utgången av år 2010 överstiger arealbegränsningen 5 % avvecklas vid lämplig tidpunkt för slutavverkning.”
7. Regler för alternativa skötselmetoder (indikator saknas) behöver införas i standarden. Vi yrkar på tillägg av indikatorer om detta, förslagsvis under kriterier 5.1 och 5.5 med följande text, eller liknande:

”Större skogsbrukare sköter 10 % av skogsinnehavet (sett över en period av fem år) med metoder som syftar till en kontinuerligt beskogade, olikåldriga bestånd där uttaget av virke sker löpande över tiden, dvs ett hyggesfritt skogsbruk.”

”Skogsbrukare prioriterar vid urval av områden för hyggesfritt skogsbruk områden av särskild social betydelse, t ex tätortsnära och bynära skogar.”
8. Regler för förstärkt hänsyn och kombinerade skötsel mål (indikator saknas) behöver införas i standarden. Vi yrkar på tillägg av indikator om detta, förslagsvis under kriterium 6.4 med följande text, eller liknande:

”Skogsbrukare bedriver skogsbruk med kombinerade mål där förstärkt hänsyn uppgår till minst 25 % på 5 % av sin produktiva skogsmarksareal, utöver områden som undantas enligt 6.4.1 och andra delar av denna standard.”
9. Regler om att certifierade företag ska tillämpa FSC-standard även vid avverkning på annans mark behöver införas i standarden. Vi yrkar på tillägg av indikator med följande text, eller liknande:

”Skogsföretag med FSC-certifierat skogsbruk ska tillämpa FSC-standard även vid avverkning i företagets regi på annans mark, t ex vid köp av rotpost.”
10. Regler för att certifieringen ska ligga i linje med EU-direktiv för arter och miljöer behöver införas. Vi yrkar på tillägg av indikator med följande text, eller liknande:

”Vid skogsbrukets bedrivande ska artskyddsförordningens krav för de i förordningen fridlysta arterna följas. Detta innebär bl. a att skogsbruk inte får bedrivas inom arternas fortplantningsområden och viloplats och att hänsyn ska tas till vissa arters bevarandestatus. Skogsbruk ska heller inte bedrivas i de naturmiljöer som pekas ut i EU:s art- och habitatdirektiv, såvida inte dessa miljöer har en ’gynnsam bevarandestatus’”.

Svenska Naturskyddsföreningen yrkar

- **att** motionens punkt 1-10 ska utgöra miniminivå för arbetet med förbättringar av den Svenska FSC:s skogsbruksstandard
- **att** arbetet med standardförbättring enligt motionens punkt 1-10 ska inledas inom sex månader och vara slutfört inom arton månader

Svenska Naturskyddsföreningen